

René Guldenmund

Vrienden en voorsprekers

*50 actuele heiligen
in woord en beeld*

Voorwoord

In de gemeenschap van de Kerk hebben heiligen een bijzondere plaats. De Kerk is ervan overtuigd dat zij bij de Heer zijn in het eeuwig leven. Op aarde hebben de heiligen in woord en daad laten zien dat zij Christus toebehoren. In geloof hebben zij getuigd van de liefde en trouw van God. Door hun toewijding en getuigenis hebben zij hun leven gegeven voor het evangelie, dikwijls ook letterlijk als martelaren.

In dit boekje dat voor u ligt wordt een aantal van de heiligen aan u voorgesteld als uitzonderlijke mede-gelovigen en leerlingen van Christus. Zij gingen ons voor op de weg van het evangelie en zijn ons tot voorbeeld en voorspraak bij de levende Heer, in het besef dat de Kerk op aarde en in de hemel één gemeenschap vormt.

Als wij de beschrijvingen lezen van de heiligen en het getuigenis van hun leven overwegen, dan halen wij ons hun leven voor de geest en nemen een voorbeeld aan hun geloof (vgl. Hebreëen 13, 7).

Ik dank de auteur die door zijn beschrijvingen de heiligen als het ware dichterbij ons leven en geloven brengt.

Ik hoop van harte dat u zich – al lezende – laat aanspreken door het geloofsgetuigenis van de heiligen die door hun toewijding en inzet voor de Heer en zijn evangelie veel goede vruchten hebben voorgebracht die blijvend zijn (vgl. Johannes 15, 16).

Dat de heiligen als onze mede-gelovigen ons ervan mogen doordringen dat God ieder van ons geroepen heeft tot heiligheid; en ik bid dat, in het licht van de eigen specifieke gaven en talenten, ieder van ons zijn of haar roeping mag ontdekken en beantwoorden als vervulling van ons leven in geloof.

+ *Johannes van den Hende*

Bisschop van Rotterdam

Heilige Maria, Moeder van God

Elke keer als wij het Weesgegroet bidden, herhalen wij dit steeds opnieuw: *“Heilige Maria, Moeder van God ...”* Met het bidden van het rozenhoedje zeggen wij dit al 53 keer. Maar wat een diepgang hebben deze eenvoudige woorden! Door Maria, *de Deur van de Hemel*, trad God binnen in onze geschiedenis, in onze gebroken wereld van ruimte en tijd: *“En het Woord is vlees geworden, en het heeft onder ons gewoond.”* Dat gebeurde met haar volle instemming: *“Mij geschiede naar uw woord.”* Jezus Christus is geen gespleten persoonlijkheid, niet gedeeltelijk God en gedeeltelijk mens, zoals de ketter Nestorius beweerde. Nee, Hij is één persoon, volledig God en volledig mens. Daarmee is de Moeder van Jezus ook de Moeder van God.

Het leerstuk van de Moeder Gods werd afgekondigd tijdens het Concilie van Efeze in 431. De heilige kerkvader Cyrillus beschrijft in een van zijn brieven met grote vreugde en gevoel voor detail de geestdrift waarmee de plechtige afkondiging van dit leerstuk door de bevolking van Efeze (nu West-Turkije) werd gevierd, hoewel de vroege Kerk deze waarheid altijd al had geloofd en beleden:

“Heel de bevolking van de stad Efeze stond vanaf de eerste uren ’s morgens tot in de avond reikhalzend uit te zien naar de beslissing... Toen men vernam dat de schrijver van de ketterijen (Nestorius) was uitgestoten, begonnen allen als uit één borst God te verheerlijken en de synode toe te juichen Nauwelijks uit de kerk

gekomen, gingen wij met toortsen naar onze huizen.
Het was avond: heel de stad was vrolijk en verlicht.”

Op 1 januari, een week na Kerstmis, vieren wij het
hoogfeest van de heilige Maria, Moeder van God. Zo
leidt Maria ons van een zalig Kerstfeest naar een zalig
Nieuwjaar!

*Beeld van de Pietà,
Jacobus de Meerderekerk, Den Haag
(foto: René Guldenmund)*

Heilige Franciscus van Sales en bidden tot de engelbewaarder van Brussel

“Het zijn kwade tijden; het Evangelie van de Vrede moet hard klinken om gehoord te worden te midden van zoveel oorlogsrumoer” zo schreef de heilige Franciscus van Sales (1567-1622), bisschop en kerkleeraar, edelman, jurist en begenadigd schrijver. Deze woorden hadden vandaag geschreven kunnen zijn. Eind zestiende eeuw reisde hij naar Annecy, Oost-Frankrijk, om de calvinisten te bekeren. Vóór hij daar aankwam, bad hij tot de engelbewaarder van het bisdom Annecy en hij had succes, want duizenden bekeerden zich.

Ook in onze dagen klinkt het oorlogsrumoer. Na de aanslagen in Brussel (22 maart 2016) werd via twitter opgeroepen om voor Brussel te bidden. Laten wij dat ook doen en naar het voorbeeld van Franciscus van Sales bidden tot de engelbewaarder van Brussel. Niet alleen mensen, ook landen, bisdommen en steden hebben een engelbewaarder. En de engelbewaarder van Brussel is de heilige aartsengel Michaël Het gebed tot de heilige Michaël gaat zo:

“Heilige aartsengel Michaël, verdedig ons in de strijd. Wees onze bescherming tegen de boosheid en de listen van de duivel. Wij smeken ootmoedig dat God hem zijn macht doe gevoelen. En gij, vorst van de hemelse legerscharen, drijf satan en de andere boze geesten, die tot verderf van de zielen over de wereld rondgaan, door de goddelijke kracht in de hel terug. Amen.”

Heilige Thomas van Aquino, theoloog en filosoof

De dominicaan Thomas van Aquino (ca. 1225-1274) is waarschijnlijk het meest bekend als theoloog. Zijn *Summa Theologiae* wordt als één van de meesterwerken uit de middeleeuwen beschouwd en heeft vandaag de dag nog veel invloed op het denken van theologen en filosofen.

Weinig is echter bekend over het innerlijk leven van Thomas van Aquino. Hij heeft ons geen biografisch boek nagelaten zoals Augustinus dat heeft gedaan.

In zijn levenskeuzes zien we echter zijn liefde voor Christus doorschemeren. Als kind was hij geboren in een adellijke familie en zijn invloedrijke ouders zagen hem als toekomstig abt van het benedictijner klooster Montecassino. Is zijn weigering van deze 'carrière' en zijn keuze voor een weinig prestigieuze bedelorde niet een replica van het gebaar dat Franciscus van Assisi tegenover zijn vader stelde? Het toont Thomas als iemand die het evangelie op een radicale wijze wil leven.

“Niets zet méér aan tot beminnen dan zich bemind te weten” zou Thomas later in een theologisch werkje terloops opmerken. Het kan gezien worden als een kleine onthulling van wat er in het hart van Thomas leefde. Zijn naamdag is 28 januari.

*Portret van Thomas van Aquino,
Museo de Bellas Artes, Valencia
(foto: Michel Doll)*

Op de afbeelding zien wij Thomas aan tafel in gesprek met Lodewijk XIV van Frankrijk, waarbij de woorden uit zijn mond stromen.

(Voor de tekst gaat mijn dank uit naar Hugo Wijns; voor de foto met toelichting dank aan Michel Doll.)